

czas, 14855/1941

Mai
1941
Maj

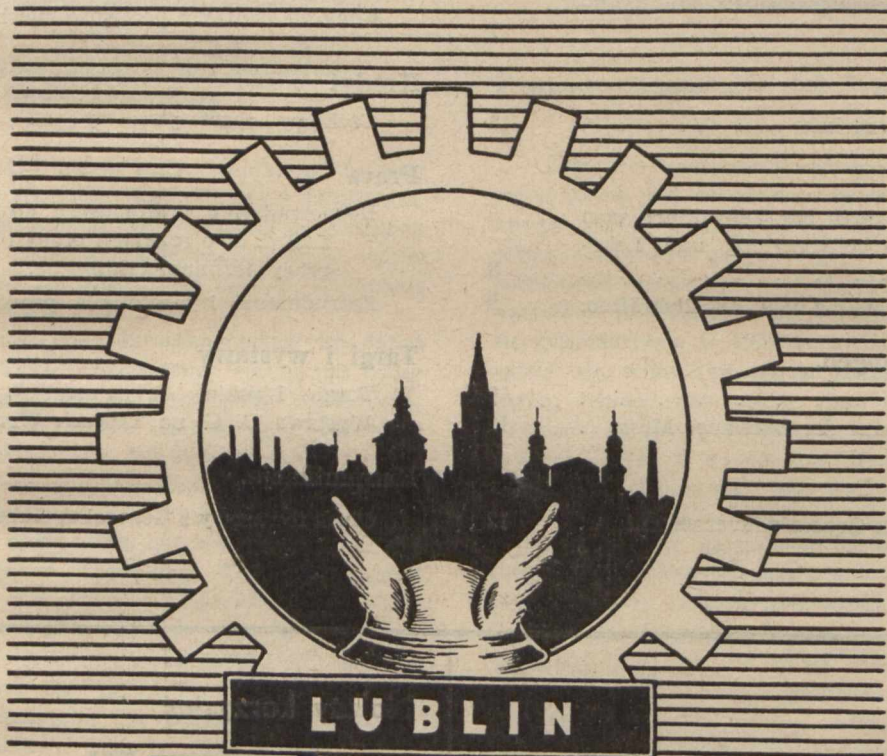
Nr 5

MITTEILUNGSBLATT

DER INDUSTRIE UND HANDELSKAMMER IN LUBLIN
HERAUSGEBER: DR. PAUL KRITZ - KOMMISSARISCHER LEITER

BIULETYN INFORMACYJNY

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W LUBLINIE
WYDAWCA: DR. PAUL KRITZ - KIEROWNIK KOMISARYCZNY

LUBLIN

Z. KRÓL

54.

Zeitungsdrucksache

D. 78/57/155

Inhaltsverzeichnis.

Industrie- und Handelskammer.	
Aus dem Tätigkeitsbereich der Industrie- und Handelskammer	3
Bewirtschaftung.	
Errichtung einer Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse	5
Preisüberwachung.	
Preise für Instandsetzungsarbeiten an Kraftfahrzeugen	7
Kreditwesen.	
Bargeldloser Zahlungsverkehr	8
Arbeit.	
1. Durchführungsvorschrift zur Verordnung vom 20. 2. 41 über Arbeitsregelung und Lehrstellenvermittlung	8
Einstellung und Entlassung von Arbeitskräften.	9
Messen und Ausstellungen.	
Reichsmesse Leipzig	10
Ausstellung des G.G. auf der Breslauer Messe	12
Verkehr	
Güterverkehr mit dem Generalgouvernement	12

Spis rzeczy.

Izba Przemysłowo-Handlowa	
Z zakresu działalności Izb Przemysłowo-Handlowych	3
Gospodarka	
Utworzenie urzędu gospodarowania wytworami chemicznymi	5
Kontrola cen	
Ceny za naprawy pojazdów mechanicznych	7
Kredyt	
Czekowy obrót płatniczy	8
Praca	
Rozporządzenie wykonawcze do rozporządzenia z 20. 2. 41 o regulacji pracy i wynagrodzeniu pracy terminatorskiej	8
Zatrudnianie i zwalnianie pracowników	9
Targi i wystawy	
Targi Lipskie	10
Wystawa G. G. na Targach Wrocławskich	12
Komunikacja.	
Obrót towarowy z Generalną Gubernią	12

Benutzt das

Übersetzungsbüro

DER INDUSTRIE- UND HANDELSKAMMER

Lublin, Chopinstr. 12 II St.

Die Industrie- und Handelskammer übernimmt gegen mässige Gebühr durch geschulte Kräfte für alle Gewerbetreibenden des Distrikts Übersetzungen, Gesuche und Anträge.

Należy korzystać

z Biura Tłumaczeń

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

w Lublinie, ul. Szopena 12 II p.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Lublinie załatwia wszystkim przedsiębiorstwom w Dystrykcie za niską opłatą przy pomocy swych sił fachowych wszelkie tłumaczenia, podania i prośby.

An unsere Leser.

Um zur Einsparung kriegswichtiger Rohstoffe beizutragen, werden die nächsten Mitteilungsblätter in kleinerem Umfange erscheinen. Wir werden uns vorläufig im wesentlichen darauf beschränken, den Gewerbetreibenden des Distrikts Lublin Hinweise auf erschienene wichtige Verordnungen, Bekanntmachungen usw. zu geben, die wir Interessenten auf Anfrage jederzeit gern abschriftlich oder zur Einsicht zur Verfügung stellen werden. In besonderen Fällen werden wir einzelne Wirtschaftszweige von wichtigen Anordnungen durch einfache Rundschreiben unterrichten.

Do naszych Czytelników.

Chcąc poczynić oszczędności na surowcach, ważnych dla celów wojennych, będziemy nasz Biuletyn Gospodarczy wydawali w zmniejszonej objętości. Zasadniczo ograniczymy się narazie do podawania przedsiębiorcom Dystryktu Lubelskiego informacji na temat ważnych rozporządzeń, ogłoszeń itd. Jesteśmy również gotowi udzielać w każdej chwili piśmiennych informacji lub osobom zainteresowanym umożliwić zapoznanie się z danymi sprawami na miejscu. W wypadkach ważniejszych będziemy skierowywali do przedstawicieli poszczególnych branż okólniki, zawierające aktualne rozporządzenia.

Industrie- und Handelskammer.

Aus dem Tätigkeitsbereich der Industrie- und Handelskammern

Die Kammern im GG haben unter deutscher Leitung mit neuen Zielen und Aufgaben ihre Tätigkeit fortgesetzt. Als Organ der Selbstverwaltung der Wirtschaft unterstützen und entlasten sie die staatliche Wirtschaftslenkung. Diese Arbeit steht im Zeichen der kriegsverpflichteten Wirtschaft im Vordergrund.

Nach dem wirtschaftlichen Zusammenbruch im Jahre 1939, während die staatlichen Dienststellen bereits mit voller Kraft die Wiedereingangssetzung der wichtigsten Wirtschaftsunternehmen betrieben, wurde zunächst eine Übersicht darüber geschaffen, mit welchen Wirtschaftskräften im GG zu rechnen ist. Die Einlösung der Registerkarten und die damit verbundene Einziehung von Fragebogen bot hierzu eine erste, wenn auch nicht völlig befriedigende Handhabe. Die durch die Ereignisse überholten Karteien mussten schnellstens den neuen Verhältnissen angepasst werden. Das dabei gewonnene statistische Material ermöglichte verhältnismässig bald, den örtlichen Dienststellen wie der Regierung auf Anfordern die verschiedensten Zusammenstellungen usw. zu vermitteln, die Anhaltspunkte für die weitere wirtschaftspolitische Arbeit des Staates geben konnten. So stellten die Kammern Branchenverzeichnisse, Regional-Statistiken u. ä. auf. Das konnte jedoch naturgemäss nur die Grundlage für die weitere Arbeit bilden. Vordringlich notwendig war es, in Einzelfällen und auf bestimmten Gebieten mit Hilfe der bei den Kammern im Laufe der Jahre angesammelten reichen Wirtschaftserfahrungen und der Vertrauensbeziehungen zu den Firmen, die staatliche Wirtschaftsführung für grössere Aufgaben frei zu machen. So wurden allmählich die Kammern auf den verschiedensten Gebieten eingeschaltet. Beim Einfuhrgenehmigungsverfahren geben die Kammern auf Grund ihrer Firmenerfassung und der genauen Kenntnis der Struktur ihres Wirtschaftsbezirkes Gutachten ab. Gleiches gilt für die verschiedenen Gebiete der Rohstoffbewirtschaftung, sei es durch besonders geregelte Verfahren, in die die Kammern eingeschaltet sind, sei es in Einzelfällen durch die Auskunftserteilung, durch Anregungen für Verbesserungen oder Vermittlung zwischen Firmen und Dienststellen.

Ein sehr schwieriges und wichtiges Problem war die Frage der Anisierung. Auch hier haben die Kammern ihre

Izba Przemysłowo-Handlowa.

Z zakresu działalności Izb Przemysłowo-Handlowych

Izby Przemysłowo-Handlowe w G. G. kontynuują swoją pracę pod niemieckim kierownictwem, zmierzając ku nowym celom i mając nowe zadania do spełnienia. Jako organ samorządu gospodarczego wspomagają i odciążają państwowe instytucje gospodarcze. Praca ta stoi przede wszystkim pod znakiem gospodarki wojennej. Po załamaniu się gospodarczym w 1939 r., kiedy to państwowe instytucje zajęły się odbudową najważniejszych zakładów gospodarczych, zebrano cały szereg danych, dotyczących sił gospodarczych, stojących do dyspozycji w G. G. Wykupienie kart rejestracyjnych i wypełnienie kwestionariuszy były pierwszymi, choć nie zawsze udanymi, poczynaniami w tym kierunku. Kartoteki, stanąwszy wobec zupełnie nowej sytuacji, musiały się dostosować do nowych stosunków. Materiał statystyczny, uzyskany przez kartoteki, umożliwił im przekazywanie różnych informacji, zestawień i t. d. rządowi i poszczególnym władzom, które o ten materiał do Izb się zwracały. Materiały te mogły stwarzać podstawę dla dalszych prac gospodarczo-politycznych państwa. Izby sporządzały wykazy branżowe, statystyczne danych okręgów i inne. Było to oczywiście tworzenie podstawy dla dalszej pracy. Nagłą okolicznością było w różnych pojedynczych wypadkach danie możliwości swobodnego gospodarowania państwowym czynnikom gospodarczym przy pomocy doświadczeń gospodarczych i zaufania do przedsiębiorstw, które poszczególne Izby Przemysłowo-Handlowe na przestrzeni całego szeregu lat zdołały zgromadzić. Czynności Izb zaczęły tedy wchodzić w różne dziedziny. W związku z postępowaniem, dotyczącym zezwoleń importowych, wypowiadają Izby swoje zdanie na podstawie materiału statystycznego i znajomości struktury swego okręgu. To samo odnosi się również do różnych dziedzin gospodarki surowcowej, bądź to w formie uregulowanego postępowania, w którym Izby biorą udział, bądź też w pojedynczych wypadkach, kiedy to Izby udzielają informacji, pośredniczą między firmami a władzami, lub też pobudzają przedsiębiorstwa do ulepszania warunków pracy.

Problemem niezmiernie trudnym i ważnym była sprawa aryżacji. I na tym polu Izby oddały swoje doświadczenie do dyspozycji, ażeby dopomóc w przeprowadzeniu tego procesu i uchronić od trudności. W szczególności

Erfahrungen zur Verfügung gestellt, um einen reibungslosen Prozess der Umgruppierung sichern zu helfen. Insbesondere haben die Kammern diejenigen Firmen namhaft gemacht und begutachtet, die sich zur Übernahme von jüdischen Betrieben eigneten und andererseits durch ihre Gutachten verhindert, dass ungeeignete Bewerber sich in das Wirtschaftsleben im Wege der Arisierung einschlichen. In einzelnen Bezirken nahmen diese Arbeiten einen ganz erheblichen Umfang an.

Der wirtschaftliche Zusammenbruch führte zwangsläufig auch zu einer starken Umgruppierung der Wirtschaftskraft. Zahlreiche Unternehmen verschwanden, während andere weite Schichten der Bevölkerung Zugang zu Handel und Gewerbe suchten. Das Genehmigungsverfahren, das eingeführt wurde, um einer Übersetzung von Handel und Gewerbe zu steuern, sieht eine ständige gutachtliche Tätigkeit der Kammern vor. Sie stellen fest, ob Bewerber für Unternehmen fachlich und persönlich geeignet sind, ob sie im Besitze ausreichender Betriebsmittel sind, und ob unter Berücksichtigung der allgemeinen Wirtschaftslage die Übernahme bzw. Neueröffnung eines Betriebes erwünscht ist. Auf der anderen Seite haben es sich die Kammern angelegen sein lassen, Anregungen zu geben, um bereits bestehende Übersetzungen einzudämmen — so insbesondere auf dem Gebiete der nach dem Kriege stark zugenommenen Gaststätten und Ausschänke. Hier war insbesondere auch eine enge Zusammenarbeit mit den Dienststellen der Ernährung und Landwirtschaft geboten, um eine in Kriegszeiten nicht tragbare Zersplitterung in der Nahrungsmittelversorgung zu verhüten. Waren- und Rohstoffknappheit auf einzelnen Gebieten riefen Tendenzen zur Preissteigerung hervor, die eine straffe Preisüberwachung notwendig machten. Hierbei haben die Kammern den Preisüberwachungsbehörden vielfach gutachtlich über Handelsspannen, Kalkulationen und dergl. Auskünfte erteilt, wie sie andererseits durch ständige unmittelbare Fühlung die Firmen zur Einhaltung der Preisvorschriften anhalten und sie besonders über die bestehenden Kalkulationsvorschriften und dergl. unterrichten. Die durch die Kriegsverhältnisse zwangsläufig gebotene Bewirtschaftung von Gütern aller Art bedingte einen vermehrten Verkehr der Firmen mit den einzelnen Dienststellen. Um hierbei für einen möglichst reibungslosen Ablauf zu sorgen, bestehen bei den Kammern Dolmetscher- und Übersetzungsbüros, die gegen sehr mässige Gebühren sprachunkundigen Firmeninhabern die Möglichkeit geben, in einwandfreiem Deutsch ihre Anträge und Wünsche schriftlich den deutschen Behörden zur Kenntnis zu bringen. Andererseits haben es sich die zweisprachig monatlich erscheinenden Mitteilungsblätter der Industrie- und Handelskammern zur Aufgabe gestellt, durch Abdruck und Erläuterung wichtiger Verordnungen auf dem Gebiete der Wirtschaft, durch Hinweise auf Bekanntmachungen und dergl. den Gewerbetreibenden die Einreihung in die staatlich gelenkte Wirtschaft zu erleichtern. Die Sammlung von Stimmungsberichten aus den Unternehmen des Distrikts über die Wirtschaftslage und die Bearbeitung derartiger Berichte dient dazu, aus der Front der Wirtschaft den Dienststellen ein Bild zu vermitteln, Anregungen und Wünsche, aber auch Erfolge bekanntzugeben.

Selbstverständlich steht aber die Kammer mit ihren Diensten nicht nur den Behörden zur Verfügung, sondern sie ist in gleicher Weise als Bindeglied und Mittler zwischen staatlicher Wirtschaftslenkung und Wirtschaft, Betreuungsstelle für alle Gewerbetreibenden ihres Bereichs. Sie erteilt ständig schriftlich und mündlich Auskünfte über die Vorschriften des Wirtschaftsrechts, über die Möglichkeit der

wymienili Izby i oceniły Izby te firmy, które nadawały się do przejścia żydowskich przedsiębiorstw. Równocześnie zapobiegły przy pomocy wyrażania swoich opinii wkładaniu się ludzi nie nadających się do życia gospodarczego. W niektórych okręgach zostały prace te przeprowadzone w dużym zakresie.

Załamanie gospodarcze doprowadziło w logicznym swoim wyniku do przegrupowania się sił gospodarczych. Znikło bardzo wiele przedsiębiorstw, podczas gdy zupełnie nowe i szerokie warstwy ludności próbowały zająć się handlem i przemysłem. Sposób postępowania przy udzielaniu odpowiednich zezwoleń, które zostały wprowadzone po to, ażeby nie dopuścić do zbytznego przepelnienia w handlu i przemyśle, czyni z Izb stałych opiniodawców. A mianowicie: do zadań Izb należy stwierdzenie, czy dany petent nadaje się do prowadzenia przedsiębiorstwa pod względem fachowym i osobistym, czy rozporządza wystarczającym kapitałem i czy położenie gospodarcze zezwala na otwarcie lub przejście jakiegoś przedsiębiorstwa. Prócz tego zajęły się Izby ograniczaniem liczby przedsiębiorstw w branżach przepelnionych. Dotyczy to przede wszystkim wielkiej ilości gospód i wyszynków, które po wojnie powstały w ilości nadmiernej. Pod tym względem doszło do współpracy z instytucjami żywienia i gospodarstwa rolnego. Przy tym starano się uniknąć tak bardzo w okresie wojennym szkodliwego rozdrabniania środków aprowizacji. Brak towarów i surowców na niektórych terenach wywołał wzrost cen. W następstwie tego zaszła potrzeba rozciągnięcia ostrej kontroli nad cenami.

W związku z tym udzielały Izby informacji, dotyczących rozpiętości cen, kalkulacji i t. p. Równocześnie utrzymywały Izby stały kontakt z poszczególnymi firmami, nakładając je do stosowania właściwych cen i pouczając o przepisach, dotyczących kalkulacji. Wywołana stosunkami wojennymi kontrola gospodarcza dla towarów różnego rodzaju zmusiła firmy do częstszego porozumienia się z władzami. Celem ułatwienia owego porozumienia się stworzone zostały przy Izbach biura tłumaczeń, które za niską opłatą dają przedsiębiorcom, nie znającym języka niemieckiego, możliwości przedkładania swoich spraw w dobrej niemieckiej formie.

Prócz tego wydają Izby Przemysłowo-Handlowe miesięczne biuletyny gospodarcze, których zadaniem jest podawanie do wiadomości i wyjaśnienia różnych ważnych zarządzeń gospodarczych, udzielanie rad i wskazówek w związku z ogłoszeniami i t. p. Chodzi bowiem o ułatwienie poszczególnym przedsiębiorcom nawiązania kontaktu z gospodarstwem, kierowanym przez państwo.

Zbieranie sprawozdań gospodarczych poszczególnych przedsiębiorstw i opracowywanie ich ma za zadanie przedstawienie poszczególnym instytucjom całokształtu spraw gospodarczych oraz poinformowanie władz na temat projektów, życzeń, wyników pracy i t. p. Jest zupełnie zrozumiałe, że Izby nie służą tylko władzom, ale są równocześnie łącznikiem oraz pośrednikiem pomiędzy państwowym kierownictwem gospodarczym a gospodarstwem i powiernikiem wszystkich przedsiębiorców w ich okręgach. Izby udzielają stale ustnie i piśmiennie informacji na temat przepisów prawa gospodarczego, możliwości nabywa-

Anschaffung und des Absatzes von Waren, über die Aussichten für die Gründung von Neuunternehmen, über Anbahnungen von Handelsbeziehungen, Verkehrs- und Tariff Fragen u. a. m.

Vor allem der Anbahnung bzw. Wiederaufnahme von Handelsbeziehungen schenken die Kammern ihr besonderes Augenmerk. In zahlreichen Auskünften werden Bezugsquellen im GG und im deutschen Reich genannt, wird über den Ruf einzelner Firmen berichtet usw. Im grossen Rahmen dient die Beschickung von Messen und Ausstellungen im Deutschen Reich der Vertiefung der Handelsbeziehungen. Die Kammern haben es sich hierbei besonders angelegen sein lassen, die Firmen mit vorbildlichen Ausstellungsgegenständen werbemässig in Erscheinung treten zu lassen. Einzelnen Interessenten konnte der Besuch derartiger Veranstaltungen durch Befürwortung der Kammern ermöglicht werden. Auf dem Gebiete der Zölle und der Einfuhrvorschriften werden täglich mündlich und schriftlich Auskünfte erteilt. Soweit einschlägige Vorschriften bestehen, wird von den Kammern die Notwendigkeit von In- und Auslandsgeschäftsreisen zur Erleichterung der Entscheidung der Behörden begutachtet. Auf dem Gebiete des Handelsrechts arbeiten die Kammern eng mit den Gerichten zusammen. Die Kammern benennen bei Zivilprozessen Sachverständige für einzelne Wirtschaftsgebiete und geben Gutachten über Handelsbräuche ab. Die Eintragung von Firmen in das Handelsregister erfolgt nach Anhörung der Kammern. Diese sind dadurch in der Lage, für Einhaltung der firmenrechtlichen Vorschriften Sorge zu tragen.

Auf dem Gebiete des kaufmännischen Bildungswesens erfolgt ebenfalls eine enge Zusammenarbeit mit den zuständigen Dienststellen. Die Lehrverträge werden bei den Kammern registriert. Eine weitere Vertiefung gerade dieser Arbeiten ist für einen späteren Zeitpunkt vorgesehen.

Die Kammern und ihre Mitarbeiter lassen es sich angelegen sein, ihre Betreuungsarbeit und ihre Beratung durch ständige Fühlungnahme mit den Unternehmen selbst zu beleben. Aus Besichtigungen von Betrieben, aus Besprechung und Anschauung an Ort und Stelle werden Erfahrungen und Einblicke gesammelt, die erst eine fruchtbare und praktische Arbeit ermöglichen.

Diese ständige und lebendige Wechselwirkung soll es den Kammern ermöglichen, tatkräftige und nutzbringende Mittler zwischen der schaffenden Wirtschaft und der planenden und lenkenden Arbeit der Behörden zu sein.

Bewirtschaftung.

Verordnung über die Errichtung einer Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im Generalgouvernement.

Vom 9. April 1941.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers und Reichskanzlers vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S 2077) verordnet der Generalgouverneur:

§ 1

Zuständigkeit.

Zur Regelung und Überwachung des Verkehrs mit chemischen Erzeugnissen, mit Erzeugnissen für die industrielle Fettversorgung, mit Gummi und Asbest sowie mit Mineralölerzeugnissen — unbeschadet des § 4 Abs. 1 Nr. 1 und

nia i sprzedaży towarów, w sprawie zakładania nowych przedsiębiorstw, nawiązywania nowych stosunków handlowych, w sprawie ruchu, wymiany, cennika i innych.

Izby interesują się przede wszystkim sprawą powtórnego nawiązywania stosunków handlowych. Udziela się licznych informacji o źródłach zakupu w G. G. i w Rzeszy oraz wypowiada się opinię o wartości poszczególnych firm. Nawiązywanie stosunków oraz wystawianie towarów na targach i wystawach w Niemczech pogłębia stosunki handlowe i Izby zadają sobie sporo trudu, ażeby ułatwić poszczególnym firmom wzorowe zaprezentowanie się na wystawach. Prócz tego popierały Izby zgłoszenia osób, pragnących zwiedzić dane wystawy.

Codziennie udziela się ustnie i piśmiennie informacji o przepisach celnych. Izby popierają prośby o zezwolenie na wyjazd dla załatwienia spraw handlowych, jeżeli oczywiście zezwalają na to odnośne przepisy. Wyrażając opinię swoją, Izby ułatwiają jednocześnie danym urzędom rozstrzygnięcie sprawy. W dziedzinie prawa handlowego współpracują Izby z sądami. Izby mianują rzeczoznawców do procesów cywilnych i wyrażają opinię na temat zwyczajów handlowych. Wciągnięcie do rejestru handlowego następuje po uprzednim porozumieniu się z Izbami. Mają tedy Izby sposobność starania się o utrzymanie przepisów prawa firmowego. Na terenie dokształcania kupiectwa dochodzi także do współpracy z odnośnymi instytucjami. Umowy o naukę rejestruje się w Izbach. Dalsze pogłębianie tych prac jest przewidziane.

Izby i ich współpracownicy starają się pracą swoją powierniczą i rady stale ożywiać przez nawiązywanie bezpośrednich stosunków z przedsiębiorcami. W związku z odwiedzinami w przedsiębiorstwach, z rozmowami i pogłębieniami wypowiedzianymi na miejscu, uzyskuje się doświadczenie i nowe poglądy, które umożliwiają owocną i praktyczną pracę. To stale oddziaływanie wzajemne ma Izbom ułatwić spełnienie zadania pośredników czynnych, przynoszących korzyść, łączących twórcze gospodarstwo z planową i kierowniczą pracą władz.

Gospodarka.

Rozporządzenie o założeniu urzędu gospodarowania wytworami chemicznymi w Generalnym Gubernatorstwie.

Z dnia 9 kwietnia 1941 r.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekretu Führer'a i Kanclerza Rzeszy Niemieckiej z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządza Generalny Gubernator:

§ 1

Właściwość.

Celem uregulowania i kontroli obrotu wytworami chemicznymi, wytworami dla przemysłowego zaopatrzenia w tłuszcze, gumą i azbestem jako też wytworami oleju mineralnego niezależnie od § 4 ust. 1 p. 1 i 2 oraz ust. 2

2 und Abs. 2— mit Ausnahme sonstiger monopolgebundener Waren wird eine Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im Generalgouvernement mit dem Sitz in Krakau errichtet. Sie ist der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Wirtschaft) unterstellt.

§ 2

Aufgaben.

Die Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im Generalgouvernement hat die Aufgabe, mit Zustimmung der Regierung des Generalgouvernements

1. den Kreis der bewirtschafteten Erzeugnisse näher zu bestimmen;
2. Anordnungen für einzelne Betriebe oder Unternehmen oder für eine Gruppe von Betrieben oder Unternehmen über die Erzeugung, Verteilung, Lagerung, den Absatz und den Verbrauch der bewirtschafteten Erzeugnisse zu treffen;
3. den Einfuhrbedarf unbeschadet des § 4 Abs. 2 festzulegen und die Verteilung der eingeführten Erzeugnisse zu regeln, und vorzunehmen sowie über die Ausfuhr Anordnungen zu treffen;
4. Herstellerbetriebe sowie Gross- und Einzelhandelsunternehmen bei vorschriftswidrigem Verhalten der Besitzer oder Betriebsleiter vorübergehend oder dauernd zu schliessen und die Abgabe der Warenvorräte an eine von ihr zu bestimmende Stelle anzuordnen;
5. die Weiterführung von Betrieben oder Unternehmen der unter Nr. 4 genannten Art. von ihrer Erlaubnis abhängig zu machen;
6. Auskunft über wirtschaftliche Verhältnisse, insbesondere über Preise und Vorräte sowie über Leistungen und Leistungsfähigkeit von Betrieben oder Unternehmen zu verlangen. Geschäftsbriefe, Geschäftsbücher und sonstige Unterlagen einzusehen, Betriebseinrichtungen und Betriebsräume zu besichtigen sowie eine Prüfung vorzunehmen oder auf Kosten des Betriebes oder Unternehmens vornehmen zu lassen.

§ 3

Verschwiegenheitspflicht.

Die von der Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse Beauftragten sind verpflichtet, über die Einrichtungen und Geschäftsverhältnisse, die ihnen bei Ausübung ihrer Befugnisse zur Kenntnis kommen, Verschwiegenheit zu beobachten und sich der Mitteilung und Verwertung der Geschäfts- und Betriebsgeheimnisse zu enthalten.

§ 4

Ausnahmen.

(1) Unberührt bleiben

1. die Verordnung über die Einführung eines Mineralölmonopols vom 20. Januar 1940 (VBIGG. I S. 19);
2. die Verordnung über die Einsetzung eines Sonderbevollmächtigten für die Erdölwirtschaft vom 27. Juni 1940 (VBIGG. I S. 214);
3. die Zweite Durchführungsvorschrift zur Verordnung vom 31. Oktober 1939 über das Forst- und Jagdwesen im Generalgouvernement (VBIGG. II S. 247);

z wyjątkiem pozostałych monopolem objętych towarów, zakłada się urząd gospodarowania wytworami chemicznymi w Generalnym Gubernatorstwie z siedzibą w Krakau (Krakowie). Podlega on Rządowi Generalnego Gubernatorstwa (Głównemu Wydziałowi Gospodarki).

§ 2

Zadania.

Urząd gospodarowania wytworami chemicznymi w Generalnym Gubernatorstwie ma za zadanie, za zgodą Rządu Generalnego Gubernatorstwa

1. określić bliżej koło wytworów, podlegających gospodarowaniu;
2. wydawać dla poszczególnych zakładów lub przedsiębiorstw albo dla grupy zakładów lub przedsiębiorstw zarządzenia o wytwarzaniu, rozdziale, magazynowaniu, zbyciu i konsumpcji wytworów, podlegających gospodarowaniu;
3. ustalać zapotrzebowanie przywozu niezależnie od § 4 ust. 2 oraz regulować i przeprowadzać rozdział przywożonych wytworów jako też wydawać zarządzenia o wywozie;
4. przy sprzecznym z przepisami zachowaniu się właścicieli lub kierowników zakładów zamknąć przejściowo lub na stałe zakłady wytwórcze jako też przedsiębiorstwa handlowe hurtowe i detaliczne oraz zarządzić oddawanie zapasów towarów w miejscu, które on wyznaczy;
5. uzależnić od swego zezwolenia dalsze prowadzenie zakładów lub przedsiębiorstw wymienionego w p. 4 rodzaju;
6. żądać informacji o stosunkach gospodarczych, w szczególności o cenach i zapasach jako też o wydajności i możliwości wydajności zakładów lub przedsiębiorstw, przeglądać listy handlowe, księgi handlowe i inne podkłady, lustrować urządzenia zakładów i ubikacje zakładów jako też samemu lub na koszt zakładu albo przedsiębiorstwa przeprowadzić badanie.

§ 3

Obowiązek zachowania tajemnicy.

Osoby, upoważnione przez urząd gospodarowania wytworami chemicznymi, są obowiązane zachować tajemnicę odnośnie do urządzeń i stosunków handlowych, o których dowiadują się przy wykonywaniu swoich uprawnień oraz powstrzymać się od dalszego udzielania i użytkowania tajemnic handlowych i zakładowych.

§ 4

Wyjątki.

(1) Nienaruszone pozostają

1. rozporządzenie o wprowadzeniu monopolu oleju mineralnego z dnia 20 stycznia 1940 r. (Dz. Rozp. G.G. I str. 19);
2. rozporządzenie o ustanowieniu pełnomocnika specjalnego dla gospodarki ropą naftową z dnia 27 czerwca 1940 r. (Dz. Rozp. G.G. I str. 214);
3. drugie postanowienie wykonawcze do rozporządzenia z dnia 31 października 1939 r. o leśnictwie i łowiectwie w Generalnym Gubernatorstwie (Dz. Rozp. G. G. II str. 247);

4. die Zweite Verordnung zur Ergänzung der Verordnung vom 23. November 1939 über die Ernährungs- und Landwirtschaft im Generalgouvernement vom 24. Juli 1940 (VBIGG. I S. 228).

(2) Die Ein- und Ausfuhr von Mineralöl erfolgt durch die Generaldirektion der Monopole im Generalgouvernement.

§ 5

Schlussvorschriften.

Mit Gefängnis und mit Geldstrafen bis zu unbeschränkter Höhe oder mit einer dieser Strafen wird bestraft, wer

1. vorsätzlich oder fahrlässig den Weisungen der Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im Generalgouvernement zuwiderhandelt;
2. unrichtige oder unvollständige Angaben macht oder benutzt, um für sich oder einen anderen eine Genehmigung, Bewilligung, verbindliche Zusage oder eine sonstige Bescheinigung zu erschleichen;
3. Bescheinigungen der Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im Generalgouvernement missbräuchlich verwendet;
4. die von der Bewirtschaftungsstelle für chemische Erzeugnisse im Generalgouvernement geforderten Auskünfte nicht oder nicht in der bestimmten Frist, unrichtig oder unvollständig erstattet.

§ 6

Inkrafttreten.

Diese Verordnung tritt am 1. Mai 1941 in Kraft.

Preisüberwachung.

Preise für Instandsetzungsarbeiten an Kraftfahrzeugen

Am 10. 5. ist eine Verordnung vom 10. 4. 41 (Verordnungsbl. Nr. 34) in Kraft getreten, die die Preise für Überholungs- und Instandsetzungsarbeiten an Kraftfahrzeugen regelt. Künftig dürfen Überholungs- und Instandsetzungsarbeiten nur zu den amtlich festgesetzten Einheitsbedingungen erfolgen. Soweit Hersteller für bestimmte Kraftfahrzeugtypen bereits Arbeitspreislisten aufgestellt haben, gelten die in diesen Arbeitspreislisten verzeichneten Preise als Höchstpreise. Jedoch gelten sie nur für die Ausführung von Arbeiten an Fahrzeugen in serienmässiger Ausführung und unveränderter Konstruktion. Die Verordnung legt dann im einzelnen die Preise fest, zu welchen Arbeitsstunden die einzelnen Arbeiten im Höchstfall berechnet werden dürfen. Soweit einzelne Werkstätten die Voraussetzungen für die technische Ausrüstung und die Besetzung mit Lehrkräften nicht erfüllen, können Abschläge bis zu 20% der Höchstsätze festgesetzt werden. Diese Preisfestsetzungen sind in den Werkstätten sichtbar anzulegen.

Wir machen vor allem darauf aufmerksam, dass in den Arbeitspreisen und Arbeitsstundenpreisen auch die Gemeinkosten, Regiekosten sowie Gewinnzuschläge enthalten sind. Die Berechnung irgendwelcher anderer Zuschläge ist daher verboten, es sei denn, dass besonders zusätzliche Arbeiten erforderlich sind. Für jeden Auftrag ist eine fortlaufend nummerierte Werkstattkarte anzulegen, die ebenfalls so wie

4. drugie rozporządzenie w celu uzupełnienia rozporządzenia z dnia 23 listopada 1939 r. o gospodarce żywienia i rolnictwie w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 24 czerwca 1940 r. (Dz. Rozp. G.G. I str. 228).

(2) Przywóz i wywóz oleju mineralnego następuje przez Generalną Dyрекcję Monopolów w Generalnym Gubernatorstwie.

§ 5

Przepisy końcowe.

Karze więzienia i grzywny do nieograniczonej wysokości lub jednej z tych kar podlega, kto

1. umyślnie z niedbalstwa przekracza instrukcje urzędu gospodarowania wytworami chemicznymi w Generalnym Gubernatorstwie;
2. podaje nieprawdziwe lub niepełne dane lub wykorzystuje dla wyludzenia dla siebie lub kogo innego zatwierdzenia, zezwolenia, wiążącego przyrzeczenia lub innego poświadczenia;
3. nadużywa poświadczeń urzędu gospodarowania wytworami chemicznymi w Generalnym Gubernatorstwie;
4. wcale nie, lub nie w określonym terminie, nieprawdziwe lub niepełnie udziela żądanych przez urząd gospodarowania wytworami chemicznymi w Generalnym Gubernatorstwie informacji.

§ 6

Wejście w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1941 r.

Kontrola cen.

Ceny za naprawy pojazdów mechanicznych

10 maja weszło w życie rozporządzenie z dn. 10. 4. 1941 (Dz. Rozp. Nr. 34), które reguluje ceny za badanie i naprawę pojazdów mechanicznych. W przyszłości wolno będzie przeprowadzać badanie i wykonywać naprawę pojazdów mechanicznych tylko na podstawie urzędowo ustalonych warunków. Jeśli fabrykanci ustalili listy z cenami za wykonywanie prac dla pewnych typów pojazdów mechanicznych, to należy uważać ceny w tych listach za maksymalne. Dotyczą one jednak tylko prac przy samochodach, wykonanych seryjnie i o niezmięconej konstrukcji. Rozporządzenie wymienione wyżej określa ceny i czas pracy dla poszczególnych robót, obliczony w znaczeniu maksymalnym. Jeśli jakieś warsztaty nie rozporządzają przewidzianym technicznym sprzętem i kwalifikowanymi siłami, dopuszczalne jest obniżenie stawek maksymalnych do 20%.

Cenniki muszą być umieszczone w warsztatach na widocznym miejscu. Zwracamy uwagę na to, że ceny za pracę i czas obejmują także i koszty ogólne, koszty połączone z kierownictwem pracy, jakoteż i zysk. Doliczanie jakichkolwiek innych dopłat jest przeto zakazane, chyba, że zajdzie wypadek wykonania jakichś dodatkowych robót o specjalnym charakterze. Dla każdego zlecenia musi być sporządzona numerowana karta warsztatowa, która musi być w porządku przechowywana, a zleceniodawca winien ra-

die Kalkulations- und Rechnungsunterlagen durch den Auftraggeber mindestens ein Jahr lang geordnet aufzubewahren sind. Besonders müssen die Preise der verwendeten Ersatzteile und Materialien nachgewiesen werden. Ersatzteile, Einzelteile und Materialien sind zu Bruttopreisen ohne Aufschlag in Rechnung zu stellen, Zollbeträge und Zollabfertigungsgebühren können in nachweislich entstandener Höhe berechnet werden. Weitere Einzelheiten bitten wir unsere Leser aus dem Verordnungsblatt Nr. 34 zu entnehmen.

Kreditwesen.

Bargeldloser Zahlungsverkehr

Man macht im Generalgouvernement nach wie vor die Beobachtung, dass sehr viel Bargeld nicht wieder in die Kassen der Banken zurückfließt. Das bedeutet also, dass die Bevölkerung und die Geschäftswelt ihr Geld zu Hause liegen lässt und gar keinen Gebrauch macht von dem

b a r g e l d l o s e n . V e r k e h r

durch Banküberweisungen und Verrechnungsschecks.

Wir müssen aber hier auch dazu kommen, wie es im Reich der Fall ist, dass jeder Gewerbetreibender, jeder Industrielle, überhaupt jeder Geschäftsmann, der Rechnungen zu bezahlen und Beträge zu empfangen hat, sich ein Bankkonto einrichtet und alle Zahlungen über dieses Konto verbuchen lässt.

Nicht nur die wirtschaftlichen Vorteile dürften aber für den bargeldlosen Verkehr ausschlaggebend sein, sondern er bietet darüber hinaus auch wesentlich andere Vorteile wie:

1. Die Geldsendungen sind nicht Verlusten ausgesetzt.
2. Schnelle und bequeme Durchführung aller Zahlungen im G. G. die kostenlos erfolgen.
3. Sichere Aufbewahrung der verfügbaren Mittel.
4. Einwandfreier Zahlungsnachweis noch nach Jahren.
5. Verzinsung der Guthaben u. s. w.

Über die Neuguthaben bei den Banken kann selbstverständlich in voller Höhe verfügt werden.

Jeder Gewerbetreibende, jeder Industrielle, überhaupt jeder, der mit Geld verkehren muss, sollte den auf lange Erfahrungen im Reich begründeten Rat befolgen und sich ein Bankkonto eröffnen.

Die Banken und Sparkassen werden gern bereit sein, Auskünfte in dieser Angelegenheit zu erteilen.

Arbeit.

Erste Durchführungsvorschrift zur Verordnung vom 20. Februar 1941 über die Verteilung von Arbeitskräften, Arbeitsvermittlung, Berufsberatung und Lehrstellenvermittlung (Ausbildung von Lehrlingen in der Eisen- und Metallwirtschaft).

Vom 5. April 1941.

Zur Durchführung der Verordnung über die Verteilung von Arbeitskräften, Arbeitsvermittlung, Berufsberatung und Lehrstellenvermittlung vom 20. Februar 1941 (VBIGG. S. 53) bestimmt der Generalgouverneur:

chunksi przechowywać w okresie conajmniej 1 roku. Chodzi tu przede wszystkim o możliwość wykazania cen za części zastępcze i materiały. Części zastępcze, pojedyncze części i materiały należy w rachunkach umieszczać z cenami brutto bez podwyższenia ceny. Opłaty celne mogą być obliczane według wysokości określonej w dowodzie płatniczym. Dalsze szczegóły, dotyczące powyższego, mieszczą się w Dzienniku Ustaw Nr. 34.

Kredyt.

Czekowy obrót płatniczy

Stwierdzono, że na terenie Generalnej Gubernii wiele gotówki nie powraca z powrotem do Kas Bankowych.

To świadczy, że ludność i sfery gospodarcze zatrzymują gotówkę u siebie i nie korzystają wogóle

z obrotu bezgotówkowego

za pośrednictwem przekazów bankowych i czeków rozrachunkowych. Musimy w tej dziedzinie doprowadzić do stanu, jaki istnieje w Rzeszy Niemieckiej, t. zn. — że każdy rzemieślnik, — kupiec, — przemyslowiec, — i wogóle każdy człowiek prowadzący jakikolwiek interes, który ma do płacenia rachunki wzgl. otrzymuje należności, winien otworzyć sobie konto bankowe, przez które przeprowadzał by wszystkie swoje obroty.

Nie tylko korzyści gospodarcze przemawiają za obrotem bezgotówkowym, lecz daje on również cały szereg innych udogodnień, a mianowicie:

1. Wszelkie przesyłki pieniężne są w pełni zabezpieczone przed zaginięciem.
2. Zlecenia płatnicze na terenie G. G. przeprowadzane są: szybko, wygodnie dla stron i bez kosztów.
3. Zapewnione jest pełne bezpieczeństwo powierzonej gotówki.
4. Daje możliwość bezspornego udowodnienia dokonanych wpłat, nawet po latach.
5. Wkłady i rachunki czekowe są oprocentowane itp.

Zaznacza się, iż wkłady „Nowe” w bankach (t. z.: dokonane po wybuchu wojny), mogą być podnoszone w pełnej wysokości.

Każdy rzemieślnik, — kupiec, — przemyslowiec, — i wogóle każdy człowiek prowadzący jakikolwiek interes powinien iść za przykładem praktyki, opartej na długoletnim doświadczeniu w Rzeszy Niemieckiej i otworzyć sobie konto bankowe.

Wszelkich informacji w powyższych sprawach udzielają chętnie Banki i Kasy Oszczędności.

Praca.

Pierwsze postanowienie wykonawcze do rozporządzenia z dnia 20 lutego 1941 r. w sprawie podziału sił roboczych, pośrednictwa pracy, zawodowego poradnictwa i pośrednictwa miejsc terminatorskich (wyszkolenie terminatorów w gospodarce żelaza i metali).

z dnia 5 kwietnia 1941 r.

Celem wykonania rozporządzenia w sprawie podziału sił roboczych, pośrednictwa pracy, zawodowego poradnictwa i pośrednictwa miejsc terminatorskich z dnia 20 lutego 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 53) postanawia Generalny Gubernator:

Verpflichtung zur Ausbildung von Lehrlingen.

Private und öffentliche Betriebe der Eisen- und Metallwirtschaft mit zehn und mehr Beschäftigten sind verpflichtet, eine Anzahl von Lehrlingen auszubilden, die in angemessenen Verhältnis zu der Anzahl der von ihnen beschäftigten Facharbeiter steht.

Umfang der Ausbildung.

Der Kreishauptmann (Stadthauptmann) — Arbeitsamt bestimmt, in welchen Umfange von einem Betriebe Lehrlinge auszubilden sind. Dabei ist auf die besonderen Verhältnisse des Betriebes Rücksicht zu nehmen. Die Vorschriften über die Befugnis zur Haltung von Lehrlingen und über die Festsetzung von Lehrlingshöchstzahlen in Handwerksbetrieben bleiben unberührt.

Auskunftspflicht.

Auf Verlangen haben Betriebsführer der im § 1 genannten Betriebe dem Kreishauptmann (Stadthauptmann) — Arbeitsamt — die erforderlichen Auskünfte über die Zusammensetzung der Gefolgschaft und die Einrichtungen des Betriebes zu erteilen.

Strafvorschriften.

Betriebsführer, die der Verpflichtung zur Beschäftigung von Lehrlingen nach den §§ 1 und 2 oder der Erteilung von Auskünften nach § 3 nicht nachkommen, werden nach den Bestimmungen des § 4 der Verordnung über die Verteilung von Arbeitskräften vom 20. Februar 1941 (VBIGG. S. 53) bestraft.

Inkrafttreten.

Diese Durchführungsvorschrift tritt am 1. Mai 1941 in Kraft.

**Einstellung und Entlassung von Arbeitskräften.
Auf Wunsch des Arbeitsamtes Lublin wird auf folgendes hingewiesen:**

Nach der Verordnung des Herrn Generalgouverneurs über die Beschränkung des Arbeitsplatzwechsels vom 22. 2. 40 dürfen Betriebe und Verwaltungen sowie Haushaltungen Arbeitern und Angestellten eine Kündigung erst aussprechen, wenn das Arbeitsamt der Lösung des Arbeitsverhältnisses vorher zugestimmt hat. Auch dürfen Betriebe, Verwaltungen und Haushaltungen Arbeiter und Angestellte nur einstellen, wenn die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes vorher vorliegt.

Ausgenommen sind lt. Anordnung über Ausnahmen dieser Verordnung vom 24. 4. 41 die Dienststellen der öffentlichen Verwaltungen im Generalgouvernement, bei denen die Zustimmung des Arbeitsamtes zur Lösung vom Arbeitsverhältnissen und zur Einstellung von Arbeitern und Angestellten nicht erforderlich ist. Der Zustimmung des Arbeitsamtes zur Lösung von Arbeitsverhältnissen bedarf es nicht bei

Obowiązek wyszkolenia terminatorów.

Prywatne i publiczne zakłady gospodarki żelaza i metali o dziesięciu i więcej zatrudnionych osobach, obowiązane są wyszkolić ilość terminatorów, będącą w odpowiednim stosunku do ilości zatrudnionych przez nie fachowych pracowników fizycznych.

Zakres wyszkolenia.

Starosta Powiatowy (Miejski) — Urząd Pracy — postanawia, w jakim zakresie zakład powinien wyszkolić terminatorów. Przy tym należy uwzględnić szczególne warunki zakładu. Przepisy o uprawnieniu do trzymania terminatorów oraz o ustaleniu maksymalnej ilości terminatorów w zakładach rzemieślniczych pozostają nienaruszone.

Obowiązek udzielania informacji.

Na żądanie winni kierownicy wymienionych w § 1 zakładów udzielać Staroście Powiatowemu (Miejskiemu) — Urzędowi Pracy — potrzebnych informacji o składzie załogi i o urządzeniach zakładu.

Przepisy karne.

Kierownicy zakładów, którzy obowiązkowi zatrudnienia terminatorów według §§ 1 i 2 lub udzielania informacji według § 3 nie spełniają karani będą według postanowień § 4 rozporządzenia w sprawie podziału sił roboczych z dnia 20 lutego 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 53).

Wejście w życie.

Niniejsze postanowienie wykonawcze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1941 r.

**Zatrudnianie i zwalnianie pracowników.
Na życzenie Urzędu Pracy w Lublinie ogłasza się co następuje:**

Na zarządzenie Pana Generalnego Gubernatora o ograniczeniu zmian miejsca pracy z dn. 22 lutego 1940 roku wolno poszczególnym przedsiębiorstwom, zarządom jako też i gospodarstwom domowym wypowiadać pracę pracownikom swoim tylko wówczas, jeżeli uprzednio zgodzi się na to Urząd Pracy. Wolno przedsiębiorstwom, zarządom i gospodarstwom domowym zatrudniać pracowników, jeżeli otrzymały na to zezwolenie Urzędu Pracy.

Wyjątki od tego stanowią według rozporządzenia o wyjątkach tego rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 1941 r. urzędy, pozostające pod zarządem publicznym, które przy zatrudnianiu i zwalnianiu pracowników nie muszą starać się o odpowiednie zezwolenie Urzędu Pracy. Nie jest wymagane zezwolenie Urzędu Pracy przy rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli chodzi o zatrudnienie pracownika ty-

probe- oder aushilfsweiser Einstellung, wenn das Arbeitsverhältnis innerhalb eines Monats beendet wird. Ferner bei gelegentlichen Dienstleistungen von Arbeitern und Angestellten bis zu längstens einer Woche oder Beschäftigung gegen geringfügiges Entgelt, worunter ein Entgelt bis zu 7, — Zloty in der Woche zu verstehen ist.

Da zur Regelung des Arbeitseinsatzes bei den Arbeitsämtern Arbeitskarten ausgestellt werden, ist erforderlich, dass die Führer von Dienststellen der öffentlichen Verwaltungen im Generalgouvernement dem nach dem Sitze ihrer Verwaltung zuständigen Arbeitsamt den Namen, das Geburtsdatum, den Beruf und die letzte Anschrift der gekündigten Arbeitskraft gleichzeitig mit dem Ausspruch der Kündigung anzeigen.

Arbeiter und Angestellte, die bei Dienststellen der öffentlichen Verwaltungen des Generalgouvernements beschäftigt waren und deren Beschäftigungsverhältnis ohne Zustimmung des Arbeitsamtes gelöst wurde, haben sich nach dem Ausscheiden aus ihrer Arbeitsstelle unverzüglich persönlich beim Arbeitsamt zu melden.

Es werden alle Betriebe der Industrie und des Handels auf diese Vorschriften eindringlich hingewiesen. Soweit eine Einstellung von Kräften erforderlich ist, sind die offenen Stellen dem Arbeitsamt zu melden, jedoch verbleibt die Auswahl der vom Arbeitsamt den Betrieben zugewiesenen Kräfte der freien Entscheidung der Betriebsführer. Das Arbeitsamt erteilt mit der Zuweisung von Kräften gleichzeitig die Genehmigung zur Einstellung.

Mit Rücksicht auf den Mangel an geschulten Arbeitskräften ist unbedingt erforderlich, dass vor Kündigungsausspruch erst die Zustimmung des Arbeitsamtes eingeholt wird, damit keine Arbeitsstunde für den Aufbau der Wirtschaft des Generalgouvernements verloren geht.

Messen und Ausstellungen.

Stolze Bilanz der dritten Reichsmesse Leipzig im Kriege

Soeben ist der Bericht des Werberates der deutschen Wirtschaft über das Ergebnis der Reichsmesse Leipzig erschienen. Diese Denkschrift ist aus mehreren Gründen besonders wertvoll. Einmal bringt sie die endültigen Einkäufer- und Ausstellerzahlen, zum anderen veröffentlicht sie konkrete Angaben über den tatsächlich erzielten Umsatz. Diese Ziffern fassen auf den Angaben der Aussteller, die durch eine Umfrage erfasst werden. Dieser Bericht von neutraler Stelle beweist, dass die Leipziger Veranstaltung nicht nur ihre bisherige Bedeutung behalten hat, sondern darüber hinaus noch zusätzliche Aufgaben erfüllen muss, die ihr durch die Entwicklung einer europäischen Wirtschaftsgemeinschaft gestellt sind. Die Reichsmesse Leipzig ist heute unbestritten der zentrale europäische Markt, ein Kraftfeld, auf dem die wirtschaftlichen Leistungen unseres Kontinents zusammenströmen und von dem aus das Verhältnis zwischen Angebot und Nachfrage geregelt wird.

Diese Wirtschaftsfunktion kommt rein äusserlich in den Zahlen zum Ausdruck, die in diesem Frühjahr für die Reichsmesse Leipzig ermittelt wurden. Nach dem Werberatsbericht kamen insgesamt 139 468 Messeeinkäufer nach Leipzig, darunter waren 9 077 aus 18 fremden Ländern. Zur Herbstmesse 1940 unternahmen dagegen nur 109 131 Kaufleute die Reise nach Leipzig, unter denen sich damals 5 537

tuem próby lub w charakterze doraźnego pomocnika w obrębie tylko jednego miesiąca. Dotyczy to także doraźnej pracy robotników i urzędników w obrębie jednego tygodnia i zatrudniania osób, które pobierają bardzo małe wynagrodzenie. Takie minimum wynagrodzenia wynosi 7 zł. tygodniowo.

Ponieważ w związku z regulowaniem stosunku pracy, przeprowadzanym przez Urzędy Pracy, wystawia się karty pracy, jest wskazane, by kierownicy poszczególnych urzędów o charakterze publicznym w G.G. podawali Urzędowi Pracy (który znajduje się w miejscowości siedziby zarządu danej instytucji) datę urodzenia, zawód i adres pracownika, który otrzymał wypowiedzenie. Ma to nastąpić równocześnie z wypowiedzeniem. Robotnicy i pracownicy umysłowi, którzy pracowali w instytucjach o zarządach publicznych w G. G. i których stosunek pracy rozwiązany został bez zezwolenia Urzędu Pracy, mają natychmiast po opuszczeniu miejsca pracy zgłosić się osobiście w Urzędzie Pracy. Na te przepisy zwraca się baczną uwagę wszystkim przedsiębiorstwom przemysłu i handlu.

Wakujące miejsca pracy należy zameldować Urzędowi Pracy. O wyborze pracowników, wskazanych przez Urząd Pracy, decyduje kierownik danego przedsiębiorstwa.

Urząd Pracy, skierowując pracownika do danego miejsca pracy, udziela równocześnie zezwolenia na zatrudnienie go.

Ze względu na brak wykwalifikowanych pracowników jest rzeczą niezbędną przed wypowiedzeniem pracy postarać się o odpowiednie zezwolenie Urzędu Pracy, a to w tym celu, by nie stracić ani jednej godziny pracy w rozbudowie gospodarki G. G.

Targi i wystawy.

Wspaniały bilans III. Targów Lipskich w okresie wojennym

W tych dniach ukazało się sprawozdanie gospodarcze o wynikach Targów Lipskich. Pamiętne to sprawozdanie jest z wielu przyczyn szczególnie ważne. Podaje ono liczby osób i firm, które przeprowadzały zakup i wystawę towarów. Prócz tego zawarte w nim są dane, dotyczące rzeczywistych obrotów. Cyfry te oparte są na informacjach wystawców. Informacje te zostały zebrane przy pomocy okólników. Sprawozdanie to, sporządzone przez placówki o charakterze neutralnym, dowodzi, że Targi Lipskie nie tylko zachowały swoje dotychczasowe znaczenie, ale że prócz tego przeznaczeniem ich jest spełnianie nowych zadań, które wynikły z rozwijającej się europejskiej wspólnoty gospodarczej. Nie da się zaprzeczyć, że Targi Lipskie są dzisiaj centralnym rynkiem gospodarczym Europy, polem pracy, na którym zbiegają się poczynania gospodarcze naszego kontynentu i przez który dochodzi do regulacji stosunków pomiędzy popytem a podażą gospodarczą.

To zadanie gospodarcze ujawnia się w cyfrach, które zostały ustalone w bieżącym okresie wiosennym w ramach Targów Lipskich. Według sprawozdania gospodarczego zjawilo się w Lipsku 139.468 odbiorców, wśród nich było 9.077 z 18 obcych krajów. W jesiennych Targach Lipskich 1940 brało udział tylko 109 131 odbiorców, wśród których znalazło się wówczas 5 537 obcokrajowców. W związku ze wzro-

Ausländer befanden. Mit der Zahl der Besucher ist aber auch die Zahl der Aussteller von 6 222 im Herbst 1940 auf 6 921 in diesem Frühjahr gestiegen. Die vermietete Ausstellungsfläche war ebenfalls um 3 195 Quadratmeter grösser als zur Reichsmesse im Frühjahr 1940 und betrug 114 786 qm. Den Beweis für den geschäftlichen Erfolg aber dürfen wir darin sehen, dass sich auch der Gesamtumsatz im Vergleich zum Herbst 1940 auf der Reichsmesse in diesem Frühjahr um 93 Millionen Reichsmark auf 437 Millionen RM erhöht hat. Das Ausland erteilte davon für 63 Millionen RM Aufträge gegenüber 34 Millionen RM zur Reichsmesse im Herbst 1940 und 40 Millionen RM im Frühjahr 1940. Im Verhältnis zu diesem Umsatz waren die von den Ausstellern in Leipzig aufgewendeten Unkosten gering. Sie betragen im ganzen etwa sechs Millionen RM. In diesem Betrage sind der Werbebeitrag und die Kosten für Messeraummiete, für Standaufbau, für den Aufenthalt in der Reichsmessestadt und für die Messewerbung enthalten. Noch günstiger wird das Verhältnis zwischen Umsatz und Unkosten durch die Feststellung des Werberratsberichtes, dass auf Grund der während der Reichsmesse geführten Verhandlungen von den Ausstellern noch für rund 100 Millionen Reichsmark Nachmesseaufträge erwartet werden, an denen das Ausland mit etwa 27,5 Millionen beteiligt ist.

Von den Ausstellern der letzten Reichsmesse Leipzig stammten 6 285 aus den Wirtschaftskammerbezirken Grossdeutschlands, 29 aus Böhmen und Mähren, 605 aus 18 fremden Ländern und zwei aus dem Generalgouvernement. Auch unter den 16 ausländischen Kollektiv-Ausstellungen war die Wirtschaft des Generalgouvernements erstmalig mit einer Sonderschau vertreten, die von der Generaldirektion der Monopole durchgeführt wurde und bei allen Messebesuchern starke Beachtung fand. Das Angebot der Aussteller war wie immer in allen Branchen umfassend. Es zeigte die ungeahnte Entwicklung auf dem Gebiet der Textilfasern und gab einen guten Überblick über den jetzt erreichten Grad der Vollkommenheit bei der Verarbeitung von Austauschstoffen. Der ausserordentlich grossen Nachfrage versuchten die Aussteller im Rahmen der gegebenen Möglichkeiten zu entsprechen. Wichtig war, dass für die Reichsmesse eine Lockerung des allgemein bestehenden Gebotes erreicht werden konnte, nach dem nur an alte Kunden verkauft werden kann. Von dieser Lockerung hatten u. a. die Einkäufer aus dem Generalgouvernement einige Vorteile, wenn es selbstverständlich gerade hier bei weitem nicht möglich war, den zum Teil ganz aussergewöhnlich hohen Warenbedarf voll zu befriedigen. Erstaunlich ist die Anpassungsfähigkeit der Geschäftsgestaltung auf der Reichsmesse, denn manche Firma, die vor dem Kriege z. B. ausschliesslich nach England lieferte, hatte sich schon im Frühjahr 1940 mit Erfolg auf den Markt eines anderen europäischen Landes umgestellt. Im Geschäft der europäischen Länder untereinander unterstreichen die wirtschaftlichen Tatsachen, dass ein Staat auf den andern angewiesen bleibt und die Entwicklung der europäischen Wirtschaft massgeblich von der Reichsmesse beeinflusst wird.

Ist so schon das äussere Bild der dritten Reichsmesse im Kriege recht günstig, so wäre diese Bilanz doch unvollständig, wenn die Erfolge der Leipziger Veranstaltung übersehen würden, die sich nicht in Zahlen ausdrücken lassen. Gerade im Kriege, wo die meisten Lieferungen nicht so reibungslos durchgeführt werden können wie im Frieden, war es nötig, den Hersteller und den Einkäufer des In- und Auslandes zusammenzubringen und ihnen die Möglichkeit zu persönlicher Aussprache zu geben. Das konnte nur eine Veranstaltung wie die Reichsmesse Leipzig erreichen. Dank

stem liczby odwiedzających wzrosła także i liczba wystawców z 6 222 (w jesieni 1940) na 6 921 (Targi wiosenne 1941). Wynajętą dla celów wystawowych powierzchnię rozszerzyć musiano o 3 195 m² (na wiosnę 1941 powierzchnia ta wynosiła 114 786 m²). O wielkim gospodarczym rezultacie Targów wiosennych dowodzi także i to, że w porównaniu do Targów jesiennych obrót ogólny (na wiosnę 1941) wzrósł o 93 miliony RM., czyli doszedł do 437 milionów RM. Wartość zamówień zagranicznych wynosi 63 miliony RM. (wartość zamówień uzyskanych przez Targi jesienne 1940 wynosiła 34 miliony RM., a przez Targi wiosenne 1940 — 40 milionów RM.) W porównaniu do tak dużego obrotu były koszty własne wystawców lipskich niewielkie. Wyniosły one około 6 milionów RM. Suma ta obejmuje koszty reklamowe, koszty najmu i budowy stoisk, koszty pobytu w Lipsku. Jeszcze korzystniej przedstawi się stosunek obrotu i kosztów, jeżeli weźmiemy pod uwagę transakcje, które będą zawarte poza Targami Lipskimi na sumę około 100 milionów RM., z czego przypada na zagranicę 27,5 milionów.

W ostatnich Targach Lipskich brali udział wystawcy: 6 285 z okręgów gospodarczych Wielkich Niemiec, 29 z Czech i Moraw, 605 z 18 krajów obcych i 2 z Generalnej Gubernii. Wśród 16 zagranicznych wystaw kolektywnych pokazano także po raz pierwszy gospodarstwo Generalnej Gubernii. Była to wystawa specjalna, zorganizowana przez Generalną Dyrekcję Monopoli. Spotkała się ona z dużym uznaniem. Oferty wystawców obejmowały jak zwykle wszystkie branże. Ujawniono przy tym nadspodziewanie interesujący rozwój gospodarstwa włóknami tekstylnymi i dano sposobność do zaobserwowania, jakie to poważne rezultaty zdolano osiągnąć w dziedzinie doskonalenia materiałów zastępczych. Wystawcy starali się, wobec ujawniającego się nadspodziewanie wielkiego popytu, sprostać zadaniu w ramach swoich możliwości. Prócz tego ważne bardzo jest to, że można było sobie pozwolić na pewne odstępstwo od powszechnie zakorzenionych poglądów, jakoby się miało sprzedawać tylko starym klientom. Skorzystali z tego przede wszystkim nabywcy z Generalnej Gubernii, chociaż zaspokojenie wszystkich ich potrzeb nie zawsze było możliwe. Zdumiewająca jest zdolność wzajemnego dostosowania się do siebie poszczególnych elementów gospodarczych w ramach Targów Lipskich. Niejedna firma, która przed wojną zajmowała się wyłącznie dostawami do Anglii, zdołała się już na wiosnę 1940 z dobrym rezultatem dostosować do innego europejskiego państwa.

Poczynania gospodarcze poszczególnych krajów europejskich wskazują na to, że jedno państwo po drugim, a więc całokształt gospodarstwa europejskiego i jego rozwój w zasadzie podlegają wpływowi Targów Lipskich.

Widzimy więc, że rezultaty III Targów Lipskich w okresie wojennym dają obraz pomyślny. Bilans ten jednakże byłby niekompletny, gdyby się nie uwzględniło jeszcze wyników Targów Lipskich, które nie dadzą się ująć w liczby. W okresie wojennym, kiedy to bardzo często dostawa towarów połączona jest z trudnościami, zaszła konieczność zbliżenia producenta i nabywcy rynków wewnętrznego i zagranicznego i stworzenia możliwości ich osobistego kontaktu. Mogły dokonać tego tylko Targi Lipskie. Dzięki Targom Lipskim nie doszło do zerwania starych stosunków handlowych, a oprócz

czas. 14855/1841/5

dieser Veranstaltung sind viele alte Beziehungen nicht abgerissen und neue, die nach dem Kriege ausgebaut werden können, angeknüpft worden. Mit diesem inneren Gewinn, den die letzte Reichsmesse brachte, hat sie aber neben ihrem äusseren Erfolg die ihr gestellte europäische Aufgabe erst recht erfüllt.

Breslauer Messe

Auf der Breslauer Messe, die vom 21. bis 25. Mai stattfand, war das Generalgouvernement mit einer noch grösseren Ausstellung als seinerzeit auf der Reichsmesse in Leipzig vertreten. Die Ausstellung vermittelte ein Bild von dem vielfältigen industriellen Schaffen des Generalgouvernements. Den exportfähigen Firmen der Distrikte war Gelegenheit gegeben worden, durch Vermittlung der Aussenhandelsstelle Krakau, die auf der Ausstellung einen Stand hatte Interessenten Werbematerial zugehen zu lassen.

tęgo nawiązano szereg nowych, które po wojnie będą mogły być rozwinięte. Ten wewnętrzny sukces, który Targi Lipskie przyniosły, w połączeniu z zewnętrznymi wynikami, dowodzi, że Targi Lipskie spełniły zadanie o rozmiarach europejskich.

Targi Wrocławskie

W Targach Wrocławskich, które odbyły się od 21 do 25 maja, wzięła Generalna Gubernia jeszcze większy udział, aniżeli wzięła w swoim czasie w Targach Lipskich. Wystawa obrazowała wielostronną twórczość przemysłową w G. G. Dzięki pośrednictwu Urzędu Handlu Zagranicznego w Krakowie, który rozporządzał stoiskami na Wystawie, dało się poszczególnym firmom sposobność dostarczenia osobom zainteresowanym odpowiednich materiałów reklamowych.

Verkehr.

Güterverkehr mit dem Generalgouvernement (Ostbahn)

Anlässlich der am 1. Juni 1940 erfolgten Aufnahme des Güterverkehrs zwischen der Deutschen Reichsbahn und dem Generalgouvernement (Ostbahn) wurde verfügt, dass die Frachten für die deutschen Strecken und die Strecken der Ostbahn stets in Deutschland bezahlt werden müssen. Diese einschränkende Bestimmung ist durch den kürzlich neu zur Ausgabe gekommenen Tarif für den Güter- und Tierverkehr fortgefallen, so dass nunmehr die Frachten nach Belieben bezahlt werden können. Ausgenommen hiervon sind nur die Zuschlagsfrachten und örtliche Gebühren, die in jedem Fall nur von derjenigen Bahn berechnet und erhoben werden, bei der sie entstehen.

Zu den in diesen Verkehr übernommenen deutschen Ausnahmetarifen gehört auch der allgemeine Ausfuhrtarif 24 A. der ermässigte Frachtsätze vorsieht für Holzwaren, Steine und Erden, Porzellan, Ton- und Steatitwaren, Ausstampfmasse, Gips, Spat, Eisen und Stahl, Eisen- und Stahlwaren, Papier und Pappe, Papier- und Pappwaren, chemische Güter, Salze und Säuren, Hopfen, Bier, Glaswaren und sonstige nicht genannte Güter (allgemeine Kaufmannsgüter). Dieser Tarif findet Anwendung von allen Bahnhöfen im Deutschen Reich und im Generalgouvernement nach den Grenzübergangsbahnhöfen, den Binnenwasserumschlagsplätzen, den deutschen Seehäfen, den deutschen Donaumschlagstellen, ferner für Verladungen über Sassnitz Hafen Mitte See. Warnemünde Mitte See und den auf ausserdeutschen Gebiet gelegenen Bahnhöfen der Deutschen Reichsbahn.

Berichtigung.

In der im Mitteilungsblatt Nr. 4 abgedruckten Anordnung Nr. 3 der Bewirtschaftungsstelle für Metalle, lautend unter § 15 die zweite Zeile der aufgezählten Freigrenzen „Rohmaterial der Metallgruppe III“ und nicht, wie irrtümlich abgedruckt, Halbmaterial der Metallgruppe III.

Komunikacja.

Obrót towarowy w Generalnej Gubernii (Ostbahn)

W związku z przejściem obrotu towarowego pomiędzy Rzeszą a Generalną Gubernią, które nastąpiło 1. 6. 1940, wyszło rozporządzenie, że opłaty przewozowe na liniach kolejowych niemieckich i liniach Ostbahn (w G. G.) musiały być regulowane w Niemczech. Postanowienie to zostało obecnie cofnięte i ukazała się nowa taryfa dla opłat za przewóz towarów i zwierząt. Według nowej tej taryfy opłaty za przewóz można regulować w miejscach przez siebie dowolnie wybranych. Wyjątek do tego rozporządzenia stanowią opłaty dodatkowe i opłaty miejscowe, które w poszczególnych wypadkach przez tę kolej są obliczane i pobierane, przy której powstały. Do niemieckich taryf wyjątkowych należy także taryfa wyjątkowa 24a, która przewiduje niższe stawki taryfowe za towary z drzewa, kamienie, ziemię, porcelanę, glinę, sloniniec, masę tłoczoną, gips, szpat, żelazo, stal, towary żelazne i stalowe, papiery i tektura, towary papierowe i tekturowe, chemikalia, sól, kwasy, chmiel, piwo, towary szklane i inne towary (będące w handlu). Ta taryfa dotyczy przewozu ze wszystkich stacji kolejowych Rzeszy i Generalnej Gubernii do stacji granicznych, portów niemieckich rzecznych i morskich, niemieckich miejsc przeladunkowych na Dunaju, prócz tego dotyczy ona także przeladunków przez port Sassnitz (Mitte See, Warnemünde) i do stacji kolejowych, leżących poza niemieckim obszarem kolei Rzeszy.

Sprostowanie.

W Biuletynie Informacyjnym Nr 4, w wydrukowanym rozporządzeniu Nr 3 Wydziału Gospodarowania Metalami, § 15 w drugiej linii wyliczonych zwolnień winno być: **materiał surowy** grup klasy metali III, a nie jak mylnie wydrukowano: półmateriał grup klasy metali III.

Verlag: Industrie- und Handelskammer Lublin. Druck: Buchdruckerei Adam Szczuka, Lublin, Zamojskastr. 12. Fernspr. 22-98
Einzelnnummer des Heftes: 1 Zl. Anzeigen: 1/4 Seite zweisprachig Zl. 50,—. Das Mitteilungsblatt erscheint monatlich.

Redaktionschluss am 15. jeden Monats.

Wydawnictwo: Izba Przemysłowo-Handlowa. Druk: Lubelskie Zakłady Graficzne—Adam Szczuka, Lublin, Zamojska 12. Telefon 22-98
Ogłoszenia: 1/4 str. w dwóch językach 50 zł. Biuletyn informacyjny wychodzi raz w miesiącu.

Redakcję numeru zamyka się 15-go każdego miesiąca.